

Merkezden yurtdışı şubeye aktarılan paralar üzerinden faiz hesaplanıp hesaplanmayacağı ile söz konusu paraların VUK'nun değerlendirme hükümleri karşısındaki durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.18.02-105[280-2013-9106]-397
Tarih	17.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 27575268-105[280-2013-9106]-397

17/04/2014

Konu : Merkezden yurtdışı şubeye aktarılan paralar üzerinden faiz hesaplanıp hesaplanmayacağı ile söz konusu paraların VUK'nun değerlendirme hükümleri karşısındaki durumu hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formlarınızda, ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi numaralı mükellefi olduğunuz, Kurumunuzun Cumhuriyetinde ... vergi numarası ile “...” adı altında 12/08/2011 tarihi itibarıyla “...” tarafından tescil edilmiş bir şubesinin bulunduğu, söz konusu şubenin ... faaliyetini yürüttüğü, öte yandan şubenin ... satışlarına yönelik’daki potansiyel iş imkanlarını araştırdığı, ... ürünlerinin’da satışının gerçekleşmesi durumunda, satış sonrası destek hizmetlerinin de şube üzerinden verilmesinin hedeflendiği ve şirketinizin bahse konu Şubesi ile yaptığı protokol gereğince şube ihtiyaçlarının karşılanmasını teminen ilgili şubeye döviz cinsinden para gönderildiği belirtilmiştir.

Şirketiniz tarafından döviz olarak gönderilen ve ticari mahiyeti bulunmayan paraların Vergi Usul Kanununun değerlendirme hükümleri karşısındaki durumu ve ticari olmayan bu alacak açısından faiz hesaplanıp hesaplanmayacağı hususlarında Başkanlığımızdan görüş talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 281 inci maddesine göre alacakların mukayyet değerleriyle değerlendirilmesi gerekmekte olup aynı Kanunun 280 inci maddesine göre de yabancı paraların borsa rayici ile değerlendirilmesi, borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğunun anlaşılması halinde bu rayiç yerine alış bedelinin esas alınması, yabancı paranın borsada rayicinin olmaması durumunda değerlemenin Maliye Bakanlığınca tespit edilecek kur ile yapılması ve yabancı para ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da bu hükümlerin uygulanması icap etmektedir.

Özelge talep formunuzun incelenmesinden, söz konusu şubenin ... faaliyetlerini yürüttüğü, öte yandan şubenin ... ürünlerin satışına yönelik’da potansiyel iş imkanlarını araştırdığı, ... ürünlerinin’da satışının yapılması halinde satış sonrası destek hizmetlerinin de şube üzerinden verilmesinin hedeflendiği, ödünç para verilmesine ilişkin sözleşmenin 2.2.12. bölümünde ödünç verilen paralar için bir faiz oranının tespit edildiği anlaşılmış bulunmaktadır.

Bu itibarla,’da faaliyet gösteren şubenizin finansman ihtiyacının karşılanması amacıyla gönderilen paralar şirketiniz nezdinde bir ticari alacak doğurmakta olup bu tutarların Vergi Usul Kanununun 280 inci maddesi uyarınca değerlemeye tabi tutulması, oluşan kur farklarının gelir veya gider hesaplarıyla ilişkilendirilmesi gerekmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı" başlıklı 13 üncü maddesinde, (1) *Kurumlar, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunursa, kazanç tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılır. Alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, **ödünç para alınması ve verilmesi**, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak*

değerlendirilir.

(2) İlişkili kişinin kurumların kendi ortakları, kurumların veya ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurum ile idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları ifade eder...

(3) Emsallere uygunluk ilkesi, ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin, aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedele uygun olmasını ifade eder...

..." hükümlerine yer verilmiştir.

Konuya ilişkin ayrıntılı açıklamaların yapıldığı 1 seri numaralı Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğin "4- Emsallere Uygunluk İlkesi" başlıklı bölümde "... Emsallere uygun fiyat veya bedel, aralarında ilişkili kişi tanımına uygun herhangi bir ilişki olmayan kişilerin tamamen işlemin gerçekleştiği andaki koşullar altında oluşturduğu piyasa ya da pazar fiyatı olarak da adlandırılan tutardır. Bu fiyat veya bedel, işlem anında hiçbir etki olmaksızın objektif olarak belirlenen en uygun tutar olup, ilişkili kişilerle yapılan işlemlerde uygulanan fiyat veya bedelin bu tutar olması gerekmektedir.

Aralarında ilişki bulunmayan gerçek kişi veya kurumlar arasındaki işlemlerde fiyat, piyasa koşullarına göre belirlendiğinden, ilişkili kişiler arasındaki işlemlerde de aynı koşullar geçerli olmalıdır. Dolayısıyla, taraflar arasındaki ilişkinin mal veya hizmet fiyatlandırmasına herhangi bir etkisi bulunmamalıdır.

İlişkili kişiler arasındaki mal veya hizmet alım ya da satım işlemlerinde uygulanan fiyat veya bedelin piyasa fiyatını yansıtmaması durumunda, ilişkili kişiler arasındaki işlemlerde uygulanan bu fiyat veya bedelin emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edildiği kabul edilecektir.

...

Bu ilkenin uygulanabilmesi, ilişkili kişiler arasındaki işlemlerle ilişkisiz kişiler arasındaki işlemlerin karşılaştırılabilir olmasına dayanmaktadır. "denilmektedir.

"4.1- Karşılaştırılabilirlik Analizi" başlıklı bölümde, mal ve hizmetlerin nitelikleri ile işlev analizinde yer alan unsurların ilişkili ve ilişkisiz kişiler arasında karşılaştırılmasında **sözleşme koşullarının da dikkate alınması** gerektiği belirtilmiştir.

Ayrıca, "5-Emsallere Uygun Fiyat ya da Bedelin Tespitinde Kullanılan Yöntemler" başlıklı bölümde, "Mükellefler, ilişkili kişilerle yaptıkları işlemlerde uygulayacağı fiyat veya bedelleri, işlemin mahiyetine en uygun olan yöntemi kullanarak tespit ederler.

Emsallere uygun fiyata geleneksel işlem yöntemleri olarak adlandırılan karşılaştırılabilir fiyat yöntemi, maliyet artı yöntemi ve yeniden satış fiyatı yönteminden herhangi birisiyle ulaşma olanağı yoksa mükellef, işlemlerin mahiyetine uygun olarak diğer yöntemleri kullanabilir...” şeklinde açıklamalara yer verilmiştir.

Bu açıklamalara göre, şirketiniz ile ilişkili kişi konumundaki şubeniz arasında yapılan mevcut protokol (Loan Agreement) gereğince, ilgili şubenin ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla döviz cinsinden para gönderilmesi işleminde uygulanması gereken faiz oranı ile sözleşmenin şart ve koşullarının emsallere uygun olması gerekmektedir.

Söz konusu faiz oranının tespitinde anılan Tebliğde ayrıntılı olarak açıklanan yöntemlerden işlemin mahiyetine en uygun olanın kullanılacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026